SANDARA

DALIS ANTRA — GRUODŽIO-DECEMBER 20 D., 1940 M. — PART TWO

Lietuvos Likimas

ATGAL ŽIURĖDAMI, TOLI NENUEISIME

Artinas tradicinė metų šventė, Kalėdos. Kitais metais šitą šventę mes pasitikdavome su smagumu ir džiaugsmu. Šiais metais tų smagumų ir džiaugsmų mes neturime, nes juos užstoja musų Tėvynės Lietuvos nelaimė, kurią giliai atjaučia visa musų tauta, visi ištikimieji lietuvių tautos vaikai.

Kalėdinių smagumų šiuosmet nejaus visa krikščioniškoji Europa abelnai, nes jos tautas ir valstybes terioja kariška viesula. Ten tai vaitoja parblokšta ir musų brangioji Lietuva! Azijos barbaras jai išveržęs laisvę ir nepriklausomybę, atėmęs gyventojams visokį turtą, pasėjęs schizmą, savo aukai uždėjo vergijos pančius, ir paliko ją laukti nežinomo rytojaus. To rytojaus dabar laukia musų Lietuva; laukia ir nežino ko sulauks!

Lygiai nežinodami ko sulauks, savo rytojaus laukia visa eilė prakilniųjų Lietuvos vaikų, kurie ištikimai rupinęsi ir veikę savo tėvynės nepriklausomybės ir gerovės išlaikymui, pavojui ištikus ir jų gyvybei pavojui pagrumojus, turėjo bėgti iš tėvynės, į svetimas šalis, kad ten laikinai apsigyvenus, koncentruoti nau jas jėgas gražinimui Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės. Atsidurę jie svetimose šalyse, susidurė su neužvydėtomis gyvenimo aplinkybėmis, kuriose vargdami šiandien kenčia visokį nepriteklių. Todėl mus čia dar ramiai gyvenančius šiame pasaulio kampelyje, pasiekia alkanųjų musų brolių ir seserų skundai: iš Vokietijos, Šveicarijos, Prancuzijos, Portugalijos ir iš kitur. Pasiekia musų brolių ir seserų skundai ir iš Lietuvos, kur jie vargsta ir kenčia ne dėl savo kalčių. Visų jų akys ir viltys nukreiptos į išeivijoj gyvenančius brolius lietuvius, iš kurių jie tikisi ir laukia bent kokios pagalbos. Nėra dabar ten politiškų nė tikybinių skirtumų, visi lygus broliai lietuviai, visi vienodai kenčia ir vargsta, ir visi lygiai laukia išsiliuosavimo valandos, kurioje jie tikisi talkos ir didelės pagelbos iš Amerikos lietuvių.

Amerikos lietuviai čia gyvendami nors buvo pasiskirstę savo pažiuromis ir įsitikinimais, tačiau Lietuvą ištikus nelaimei, visi savo pažiurų skirtumus atidėjo į šalį, savo akis nukreipė link tragedijos, ir vienodai ją įvertinę, pradėjo darbą teikimui reikalingos pagelbos pavergtai savo Tėvynei ir jos vaduotojams, kurie savo gyvybę gelbėdami nuo pavojaus, spėjo pabėgti į svetimas šalis, kad ten rengti planus Lietuvos ateičiai. Amerikos lietuviai visą padėtį gražiai suprasdami, visose savo žymesnėse kolonijose įstaigė fondus, ir į tuos fondus deda aukas šventam tikslui — Lietuvos gelbėjimui ir vadavimui. Nesvarbu kokiais vardais tie fondai vadinami, svarbu kad jie įsteigti išeivijos lietuvių pastangomis, vienam ir tam pačiam tikslui — Lietuvos gelbėjimui ir jos nepriklausomybės atsteigimui.

Tam tikslui įsteigti fondai su savo skyriais dabar dirba visomis išgalėmis; yra surinkta jau nemažos sumos, o per sekančius mėnesius turėtų buti surinkta šimteriopai daugiau. Tada bus galima sušelpti užrubežiuose Tėvynės vaduotojus, o likusi dalis pasiliks rezervoj, kol vienokiu ar kitokiu budu atsidarys durys į pačią Lietuvą. Į Lietuva visos durys dabar dručiai uždarytos, bet anksčiau ar vėliau, jos visos atsidarys, ir tai gal daug greičiau negu dabar mes galėtume tikėtis. Tų durų atsidarymo Lietuvoj dabar visi laukia, ir visi šventai tiki, kad dabar primesta Lietuvai svetima vergija yra tik laikina, kad lietuvišką sielą ji slėgs ne ilgai (čia aš neturiu mintyje išgamų ir tautos išdavikų).

Tad suprasdami reikalą, pasistengsime jau esančius fondus daugiau papildyti aukomis, net ir prisiartinančių Kalėdų šventės proga. Apsieikime su menkesnėmis vaišėmis, su retesniais pasisvečiavimais, su mažiau dovanų savo geriesiems, o sudarykime didesnes aukas Lietuvos vadavimui, kad tam tikslui greičiau susidarytų stambesnės sumos. Nelaukime kol pats reikalas pabels į musų duris kada mes busime dar kaip reikiant nepasirengę. Kitos pavergtos tautos tam pačiam tikslui, savo tėvynių vadavimui yra jau surinkę didokas sumas. Ne atsilikime ir mes; padirbėkime daugiau, prisidėkime daugiau, ir kam galima, aukaukime daugiau, kad galėtume sudėti

Visas darbas, dedamas Lietuvos atvadavimui ir jos nepriklausomybės atsteigimui, yra darbas šventas, ir nuo jo atsisakyti neprivalo nė vienas ištikimas musų tautos sunus ar duktė. Kiekvieno tam tikslui dėtos pastangos bus vertinga auka ant tautos aukuro. Tad kas tik kuom galime, prisidėkime, ir stokime prie švento darbo, pasiaukaudami Tėvynės vadavimui ir jos nepriklausomybės atsteigimui.

Prie viso to darbo, kuriam dabar reikalinga visokia musų konsalidacija, reiktų vengti bereikalingų nesusipratimų. Prie dabar prieš mus stovinčio milžiniško darbymečio, kuriam reikalinga kuodidžiausia talka ir visų musų sutartinė, kaikada pasivaidinę ir negėistinumų, senuoju įpratimu kam nors prikišant praeityje padarytas (ar pramanytas) kieno ten klaidas su "režimais" ar "skutimais". Toki praeities nuošimčių dalinimaisi dabartiniu momentu kaip tik mums nepageidaujami, ir pavojingi, nes iš jų galį susikurti didesni nesusipratimai, nesutikimai, ir išsivystyti į bereikalingus vaidus, kurie sutrukdytų pradėtą darbą, prie kurio mes ir taip dar nėsame kaip reikiant prisirengę.

Taigi, malonieji! Visokius "rėžimus" ir "drožimus" iš praeities turėdami mintyje kaip pamoką, vengkime jų ateičiai, bet nemėginkime užtai sukelti ginčus ir vaidus dabar, kada mums reikia savo jėgas bendrinti, kada reikia bendromis jėgomis dirbti sunkų darbą, mums privalomą darbą. Dabar taip svarbiame momente grįžimas prie to kas buvo praeityje, reiškia žiurėjimą atgal, o atgal žiurėdami mes toli nenueisime.

— J. J. Bačiunas.

Burtai ir Prietarai

Prietarai Surišti Su Kalėdomis

Užgimimai

Škotai tiki, jog tas, kuris užgims Kalėdų dienoj įgys nepaprastą galią kontroliuoti piktas davsias ir jas galės savo akimis matyti. Prancucų ukininkai mano, jog kudikis užgimęs Kalėdų dienoj bus geriausias burtininkas apie ateitį.

Mergaičių Burimai

Merginos, kurios norėdavo ištekėti, Kalėdų išvakarėse atlikdavo visokius burtus. Vienos nueidavo vakare prie malkų kruvos ir traukdavo pliauskas. Kuri ištraukdavo storą, tos vyras busiąs riebus; kuri ištraukdavo ilgą pliauską, tos vyras bus aukštas.

Kita spėliojimo priemonė buvo liejimas karšto švino į šaltą vandenį. Pagal susidariusių vandenyje švino figurų, spėliodavo koki bus ateitis.

Kitos Pranašystės

Lietuviai manydavo, jog Kalėdų naktį gyvuliai tarpusavy kalba ir išpasakoja kas su kuom atsitiks.

Jei čechų moteris bekepdama ragaišį, sudegins jį, tai ji neišgyvens ilgiau, kaip vieni metai.

Kad užtikrinti gerą derlių, Danijos ukininkai laiko Kalėdų ragaišį iki pavasario ir paskiau jį maišo su sėklomis.

Kalėdose esą negalima mesti lauk pelenų, nes gali patekti į Išganytojo veidą. Skandinavijoj visų čeverykai sudedami į vieną eilę, kad užtikrinti ramų sugyvenimą šeimynoje.

DETROIT, MICH.

Dar Keletas Pastabų Apie Protesto Mitingą

Sekmadienį, gruodžio 8 d., buvo surengtas masinis susirinkimas, kurį rengė katalikai, sandariečiai ir socialistai. Mitingas įvyko Cass Technical Auditorijoj. Kalbėjo iš Lietuvos atvykęs adv. S. Gabaliauskas, P. Grigaitis ir Dr. J. Jonikaitis. Vakaro vedėjai buvo: pirmininku — F. Motuzas, raštininkė mokytoja O. Kratavičienė. Publikos susirinko virš 400. Buvo tikėtasi daugiaus. Vakaras pravesta gana įspudingai. Kalbėtojai pasakė įdomias kalbas. Rezoliucijos priimta gana reikšmingos ir griežtos. Aukų surinkta Lietuvos reikalams $100.06.

Beja, muzikalį programą pildė muzikas A. Kvedaras, p-ni Kvedarienė ir p. Jonas Valiukas. — **Koresp.**

A Merry Christmas to All
1940

Linksmu Kaledu

PITTSBURGH'O IR VISIEMS AMERIKOS LIETUVIAMS LINKIU, KAD KALĖDŲ ŠVENTĖS BUTŲ PILNOS DŽIAUGSMO IR SMAGUMO.

O NAUJIEJI METAI LAI SUTEIKIA MUMS NAUJOS ENERGIJOS DARBUOTIS SANDAROS IR VISOS IŠEIVIJOS LABUI.

PETRAS PIVARUNAS
ALT. Sandaros Prezidentas

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
ir
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

Prezidnetas JUSTINAS MACKEVIČIUS

STANDARD FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

4192 Archer Ave. Chicago, Illinois

Didžiausia Lietuvi' Finansinė Įstaiga, Kurios Turtas Siekia Virš Penkių Milionų Dolerių.

Motinos Rupesnis

— Stepas Pikšrys.

Esti puikių, neužmirštamų nakčių. Gražu, kai pavasario mėnesienos braido po žydinčius vyšnių sodus, ypatingi jausmai širdį suima žiurint į laukų varpas, vasaros saulėlydžiais bešvintinčias. Net saviškai gražios ir įdomios lapkričio naktys. Tačiau už visas anas gražesnė ir nuostabesnė Kalėdų naktis — tos valandos, kuomet vanduo į vyną virsta, kuomet gyvuliai prašneka, kada žmogaus likimas žvaigždžių raštuosna įaudžiamas, žemės šešėliais nupasakojamas.

Užu miškų, už pušynų dar matyti vėlyvosios aušros. Tamsu, telefonų velose šaltis gaudžia, vėjas pliko visų veidus ir akis, kelio provėžos vos, vos žymu. Tačiau iš visų palaukių skuba žmonės. Vieškeliu prašvilpia vežimas, šalikele gubrina senutė, anuo taku atklega jaunimo pulkelis. Rankos nuo šalčio grumba, čaižus vėjas iš akių spaudžia ašaras ir jas skruostuose ledo gurvuo lėlin sušaldo, tačiau keliaujančių veidai laime šviečia, jų akys spindi, širdis neišpasakyta ugnim kaista. Tukstančius kartų jų kojos mindė vieškelio dulkes, dešimts metų jie skubėjo tais pačiais takais, o nuo latinės laimės vis neparsinešė, o juodas vargas vis varstė jų pirklių duris. Gal tos laimės neparsineš ir šią nuostabiąją naktį, gal širdis liks ir toliau alkana ir ištroškusi, betgi šias valandas, šių minučių akimirką gyvenimo užmirštami, metų sielvartai gramzdinami, nes Kalėdų naktis angelų balsais praskamba, Užgimimo žvaigždė naujai nušvinta.

Pamiškėse ir laukų sklypuose išsimėčiusios sodybos. Jų languose ima žiburėliai žiebtis. Tylus ir nedrąsus jie: virpa, linguoja į šalis; pritemsta, tai vėl naujos šviesos spinduliais pukštelia. Kiekvieną rytą jie anksti pasirodo, tačiau nunai jau nuo vidurnakčio švitruoja.

Viename lange žiburėlis ypatingai mažas ir tamsus. Žibalinės lempos gelsva ugnelė nušviečia moteriškės veidą ir pečius. Rankomis smilkinius parėmusi, ji sėdi prie stalo ir žiuri į smilgos šluotelę. Taip, kiekvieni metai ji vis trumpesnį ir trumpesnį šaparą ištraukia. Šias Kučias pavalgius, irgi traukė. Jau baisiai trumpas ir šakotas pasitaikė — negi ar tima ir suki mirtis jai lemta?

Moteriškė pakelia akis ir po pirkią apsižvalgo. Tuščia ir nyku joje. Juodi, kampuoti šešėliai smakso po lovą, driekiasi moline asla, bando apkabinti stalo kojas. Jai šiurpu ir nejauku. Prieina prie galinio lango, priglaudžia veidus prie stiklo, primerkia senatvės išvargintas akis ir žiuri laukų platumon: gal pasigirs vieškelyje žingsniai, gal suduluos pažįstamas šešėlis, gal nors šią naktį sugrįš vaikai jos aplankyti.

Tylu laukuos, tuščias vieškelis — kur tau begrįžti. Viena duktė Argentinoje, kita miestan nutekėjusi. Du sunus didžiajame kare krito, o vienas, pats jauniausias, pats mylimiausias, nežinia, nei kur gyvena nei kuo verčiasi.

Ilgu ir gudu motinai. Ji norėtų, kad nors kartą, bent vieną vienintelį Kučių vakarą, visi, gyvieji ir mirę, vaikai susirinktų prie balto drobule užtiesto stalo. Tada vėl atgytų tušti ir apmirę namai, tada vėl suskambėtų juokas, tada ir žiburėlis skaisčiau liepsnotų. Ji išpasakotų metais susikrovusias, išlietų vienumoje kankinusus jausmus, parodytų ištrauktąją burtų smilgą. Vaikai išklausytų motinos pasakojimų, nujuoktų jos tikėjimą burtais, paguostų ir įtikinėtų, jog dar ilgai, ilgai gyvensianti. Skardus juokas ir jauni veidai jos paliegusiai širdžiai gaivumos suteiktų.

Taigi kad grįžtu ir susėstų prie Kučių stalo... Ji paglostytų kiekvieno galvą, pažvelgtų kiekvienam į akis, "Dievo pyragais" kiekvieną apdovanotų. Tuomet nebutų baisu nė trumpį ištraukti, tada nebutų nyki ir klaiki ši naktis. Kad taip susirinktų, kad nors vienai valandėlei už stalo visi susėstų...

Motina atsitraukia nuo lango ir varto rankose smilgos šluotelę. Žiburėlio liepsna mažėja, pirkioje tamsiau darosi. Moteriškė meta aslon smilgą ir nukiurkena prie skrynios. Greit atidaro dangtį, vikriai išima išeiginius drabužius — eis ir ji vieškeliu miestelin, kur viršum sukniupusių namų bažnyčios langai šviti.

Galvą vilnone skarele apsitulojusi, mileliu apmuštais kai liniais užsivilkusi, kojas naujais autais apvyniojusi, moteriškė išgirgžda kiemo takeliu ir pasuka vieškelin.

Vežimai, žmonių prisėsti, atžvanga ir tolyn nušvilpia, jaunųjų balsai ataidi ir vėl keliio vingyje nuskamba, pėstieji moteriškę paveja ir pralenkia, o ji, viena, visų palikta ir aplenkta, vieškelio pakraščiu kiutina. Skurdu dėl tos vienumos. Moteriškė sustoja, apsižvalgo aplinkui, peržengia griovį ir atsisėda prie stulpo dusterėti. Kai prašvilpia pro šalį nauji vežimai, kai nuskamba tolyn jaunųjų bureliai, motinai dar skurdžiau ir nykiau palieka. Ji daužo šalčio pageltas rankas, trepena kojomis ir vis galvoja apie vaikus.

Staiga nuo miško atskamba varpo balsai. Tą naktį jie ypatingai skardus ir aiškus. Jų melodija plaukia miegančiais laukais, rangosi vieškelių vingiais, smelkiasi kiekvienon pir kion, skverbiasi kiekvienon širdin. Kalėdų nakties varpai ir moteriškę pasiekia. Ji atsistoja, prideda ranką prie kaktos, prisimerkia ir žiuri tolumon, tarsi norėdama išvysti nuostabiąsias melodijas. Valandėlę pastovėjusi, ji nusipurto ir vieškeliu miestelio link nuskuba.

Šalčio ir vėjo motina nebejaučia. Galvą iškėlusi, rankomis plačiai mostyguodama, ji žengia vieškelio pakraščiu. Jos širdis nauja šiluma dega, o akys nuostabius paveikslus mato. Rodos, ne varpų balsai erdvėmis sklinda, o jos dukros ir sunus iš visų kraštų pas motiną skuba. Anava snieguotais laukais atbėga argentinietė, antai vežimų atskuba miestan nutekėjusi. Iš toli, iš kaž-kur, medžių šešėliuose slapsdamiesi, į vieškelį eina ir abu sunus. O pats jaunėlis, pats mylimiausias, kepurė ant šalies pakreipęs, armonika grodamas, jai ranka moja ir linksmu balsu sveikina.

Moteriškė nebemato pro šalį prašvilpiančių vežimų, nebegirdi jaunųjų nuskambančio juoko, Nebesijunta vieniša ir apleista esanti — jos lupos keistai šypsosi, akys nematytais žiburėliais žvilga, krutinėje šilta ir gera. Ji eina vieškeji — šią valandą laimingu laimingiausia.

Vieškelis pilnas važiuotų ir pėsčiųjų, o Kalėdų nakties varpai tebeskamba. O gal ne varpai, gal pati žmogaus širdis skardenasi. Gal ji, nuostabiomis viltimis gyvendama, tiki Naują Gyvenimą ateisiant, gal ji metais susikaupusius sopulius nori šią iškilmingą valandą išleisti; o gal stebuklo pasikartosiant laukia, kada nušvis nakties debesys ir iš dangaus pasigirs angelų giesmė, visiems geros valios žmonėms taiką bei ramybę pranašaujanti.

Iš tikrųjų, puiki ir nuostabi Kalėdų naktis. Valandos, kai vanduo vynu pavirsta, kai gyvuliai prašneka, kai žmogaus širdis suskamba, metuose nedaug kartų tepasitaiko.

Žydai Viską Kontroliuoja

Panevėžio suaugusių pradžios mokylos vedėju paskirtas Liudas Špokevičius, o dėstytojais Bazė Melamedaitė, Šmerekis Oreckis, Izr. Mejeravičius, E. Sorskis, Mira Cadavičiutė, Arsas Meilackis ir kt. To pat miesto antrosios mokyklos vedėju paskirtas Mrt. Navickas, o dėstytojais: Vulfas Gvintas, Galperaitė, A Soka, Blechmanas Leizeris, Leiba Finkelšteinas, Sl. Judelis, P. Judelienė, Londonas Berelis ir kt.

Nebereikia Labdarybės

Ukmergės apskrityje perimtos šios labdarybės įstaigos: Ukmergės krikščionių labdaros draugijos prieglauda, Kavarsko Šv. Vincento a Pauliaus prieglauda, tos pat organizacijos prieglaudos Kurkliuose, Liduokiuose, Giedraičiuose ir Musninkuose, be to Gelvonių krikščionių draugijos prieglauda.

Palyginimas

Dabar eina dideli ginčiai ar "Birutės" choras geriau pastatė "Šienapiutę" pereitam sekmadieny, ar 30 metų atgal.

Kaip žmonės gali atsiminti kas įvyko prieš tiek metų — aš jau nebesuprantu.

Apsaugojimas Kalėdų Eglaitės

Jeigu norite, kad jusų eglaitė ilgiau laikytusi ir nuo jos nebyrėtų spigliai, tai nupiaukit porą colių nuo apačios ir įstatykite meduką į vandenį, į kurį įpylkit porą šaukštukų cukraus. Tas sulaikys spiglius nuo kritimo.

LINKSMŲ KALĖDŲ

LINKSMŲ KALĖDŲ LINKIU VISIEMS SAVO DRAUGAMS IR KOSTUMERIAMS.

Mr. & Mrs. BALICKAS

2305 So. Leavitt St. Chicago, Ill.

CHICAGO, ILLINOIS

Linksmų Kalėdų ir Laimingų NAUJŲ METŲ Linkiu Visiems Lietuviams

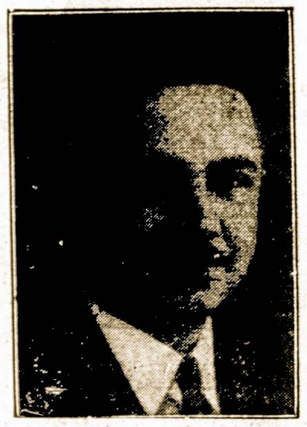

JOHN T. ZURIS

Teisėjas

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

ŠIUOMI SVEIKINAME VISUS 11 WARDO (BRIDGEPORTO) LIETUVIUS SU LINKSMOMIS KALĖDŲ ŠVENTĖMIS IR LINKIME DAUG LAIMĖS NAJUOSE 1941 METUOSE

11 Wardo Lietuvių Demokratų Organizacija

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujų Metų Linkiu Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams.

K. BEINARAUSKAS

3301 So. Emerald Ave. Chicago, Ill.

Telefonas YADds 3955

LINKSMŲ KALĖDŲ

Sveikinu Visus Savo Kostumerius ir Visus Chicagos Lietuvius Kalėdų Šventėse.

J. BALCHUNAS, Sav.

Valgomų Daiktų Krautuvės

3200 So. Lowe Ave.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

SVEIKINAME EAVO DRAGUS BEI KOSTUMERIUS ŽIEMOS ŠVENTĖSE — KALĖDOSE

Milda Auto Sales

DOMININKAS KURAITIS, Sav.

907 W. 35th St. Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ

Visiems Chicagos Lietuviams Mes Linkime Kuolinksmiausių Kalėdų Švenčių

NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS.

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place Phone CANAL 2515
SKYRIUS: 42-44 E. 108th St. Phone Pullman 1270

J. LULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

A. M. PHILLIPS
3307 So. Lituanica Avenue Phone Yards 4908

ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Ave. Phone Lafayette 8024

S. P. MAŽEIKA
3319 So. Lituanica Ave. Phone Yards 1138

A. PETKUS
6812 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142
1410 So. 49th Ct., Cicero, Ill. Phone Cicero 2109

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street Phone Yards 1419

Margumynai

KIEK IŠLEIDŽIA ŽMONĖS KALĖDOSE?

Apskaitliuoja, jog Kalėdų metu kiekviena šeimyna vidutiniai išleidžia apie $62. tiktai papuošimui eglaitės ir pirkimui vaikams žaislų. Per visus gi 1940 metus Suvienytų Valstijų gyventojai išleidžia $40,000,000,000. Iš tos sumos Kalėdoms tenka irgi keli bionai dolerių.

Plakdavo Nesuvaldomas Žmonas

Dabartiniu laiku Žiemos Švenčių papuošimas vartojama mėlynojo ąžuolo (Holly) šakos su lapais. Tačiau, jei moterys žinotų kam tos šakos buvo vartojamos praeity, tai vargiai ar jos butų taip garbinamos.

Jei žmona neklausydavo savo vyro, ar su juom ginčydavos, tai vyras lupdavo ją su to ąžuolo rykštėmis, manydamas, jog su pagelba tų "godotinų" rykščių jis pataisys savo partnerką.

Visas Mėnuo Švenčių

Dar nelabai seniai kaikurios Europos šalys celebruodavo Kalėdas per ištisą mėnesį. Pav. Holandijoj piermieji triukšmai kildavo gruodžio 6 ir tęsdavos iki sausio 7. Panašiai budavo ir Lenkijoj prieš karą. Dabar gi žmonės ten negalės atšvęsti tinkamai nei vienos dienos.

Kalėdos Jugoslavijoj

Kadangi Jugoslavija dabar nekariauja, tai ir Kalėdų Šventes ji galės praleisti daug linksmiau, negu tuli jos kaimynai. Šioj šaly daugiau pasiturinti žmonės išsikepa savo darže kiaulę ir pasigamina visokių gėrimų. Sveikindamiesi Kalėdų dienoj, jugoslavai pasibučiuoja net cerkvėse.

La Befana, Kuri Ješko Kudikio

Ispanijoj Santa Claus "džiabą" atlieka moteriškė La Befana, kuri išnešioja vaikams dovanas. Apie tą moterį yra susidariusi toki legenda. Kai žinia pasklydo apie Jėzaus užgimimą, tai moteriškė La Befana nepatikėjo tam ir nesiskubino į Betlėjų. Tik po kelių dienų, ji susiprato ir nubėgo tenai. Bet jau buvo pervėlai pamatyti kudikį. Nuo to laiko ji klajoja po žemę, ieškodama gimusio kudikio.

Šv. Nikolojaus Gimtinė

Kaikurie tvirtina, jog Santa Claus paeina iš Švento Nikolojaus, jurininkų, vaikų ir keliautojų globėjo. Tik amerikonai iš gerbtinos ypatos padarė komišką senuką, kurį kiekvienas gali tampyti už bazdos.

Šento Nikolojaus gimtinė yra Bari miestelis, Italijoj. Tai kos metais čia įvyksta metinės celebracijos jo garbei.

Krikščionių bažnyčia pradėjo švęsti Kalėdas tik IV šimtmetyje po Kristaus. Iki to laiko ši šventė buvo skaitoma pagoniška ir ją minėti griežtai draudė bažnyčios tėvai.

ARGENTINOS LIETUVIAI PER KALĖDAS PIKNIKAUJA.

Pietinėj Amerikoj dabar yra vasara ir gana karšta. Kalėdose ten viskas žaliuoja ir žmonės rengia piknikus. Atrodo truputį keistoka. Kaip gi be šalčio ir sniego galima švęsti žiemos šventes! Vienok žmonės įpranta ir vis vien linksminas. Kalėdų eglaitė jiems visai nereikalinga, nes jų vietą užima žydinčios gėlės ir medžiai.

DEL KO KABINAMOS PANČEKOS

Paveiksluose, atvirutėse, o kartais ir namuose matome pakabintas prie krosnies pančekas. Į jas Santa Claus neva turi įmesti savo dovanas. Holandijoj vaikai padėdavo šale kamino medinius čeverykus, kad pavargęs diedukas galėtų juos pasilmti ir keliauti toliau.

Švenčių Dovanos

Žiemos iškilmių proga romėnai suteikdavo dovanas vaikams. Vėlesniais laikais daugelyje Europos šalių dovanas duodavo tik Naujuose Metuose, kaipo atminimą. Amerika šiuo žvilgsniu pasekė Angliją ir žmonės čia perka vieni kitiems viską, ką tik randa krautuvėse.

Atgimsta Sandariečių Kuopa, Lowell, Mass.

Vietiniai Lietuviai Patriotai Ima Organizuotis

Linksma žinutė atėjo iš Lowell, Mass., kad ALT. Sandaros kuopa kelias iš "numirusių" ir stoja į gyvųjų tarpą su gerais vadovais priešakyje, butent: P. Voveriu, J. Rusu ir J. Dzedulioniu.

Lowell Sandaros kuopa buvo apmirus per ištisą eilę metų iš priežasties depresijos, bet laikams gerėjant atsirado sąlygos atgaivinti šią kuopą.

Tiesą pasakius, Lowell'is turi gan daug lietuvių, kurie lietuvybės reikalus stato pirmoje eilėje, bet visa nelaimė buvo tame, kad nebuvo vado, kuris pirmas butų pradėjęs dirbti. Dėkui musų Sandaros I-mo apskr. pirm. P. Yankui ir Sandaros 7-tos kuopos pirmininkui S. Jakubauskui, kurie nepasigailėjo laiko nuvažiuoti į Lowell pasitarti su gerais veikėjais, butent: P. Voveriu, J. Rusu ir J. Dzedulioniu, kurių pastangomis bus atgaivinta Sandaros kuopa su pradžia Naujų Metų.

Toji žinutė labai džiugina Sandaros I-mą apskritį, nes Lowell'io ir jo apielinkės lietuviais galima daug tikėtis, kad bus viena iš darbščiausių apskrityje kuopų ir galės daug kuo padėti savo broliams gyvenantiems Lietuvoje.

—J. Arlauskas,
I-mo Apsk. Sekr.

Detroito Lietuviai Yra Nusistatę Kovoti Už Lietuvos Laisvę.

Rezoliucijos Priimtos Masiniam Mitinge

Mes, Detroito lietuviai, susirinkę trijų srovių, butent: Katalikų Federacijos 4-to skyriaus, ALT. Sandaros 29 kp. ir LSS. 116 kp. sušauktame masiniame susirinkime gruodžio 8 d., 1940 metais, Cass Technical Highschool Auditorijoj, išklausę platus pranešimo apie padėtį ir likimą musų tėvynės Lietuvos, visapusiškai įsitikinom, kad atsteigimui Lietuvoje nepriklausomybės mes turime vesti griežtą kovą prieš užgrobikus ir prieš tuos musų, kurie tam smurtui pritarė.

Kadangi Amerikos lietuvių tam tikra dalis, vadinama bolševikais, sąmoningai ar nesąmoningai, pritarė Rusijos raudonosios armijos barbariškiems žygiams ir panaikinimui Lietuvos nepriklausomybės, dirba svetimos valstybės ir tautos naudai, klaidindami ir skriausdami Amerikos lietuvius.

Todėliai nutarta kviesti visų politinių srovių ir visų įsitikinimų Detroito lietuvius, kovoti su tuom piktu gaivalu visais galimais budais, neskaityti ir neremti jų bolševikiškos spaudos, kuri yra remiama ir kontroliuojama Maskvos agentų, neiti į jų šaukiamus mitingus ir parengimus, ir nutraukti visokį su bolševikais draugavimą ir bendradarbiavimą.

Taipgi nutarta, persergėti profesionalus ir biznierius, kad jie neduotų bolševikiškiems laikraščiaims garsinimų ir neprenumeruotų jų laikraščių, neitų į bolševikų parengimus ir pramogas, kad neremtų nė vieno bolševikų pragaištingo darbo Lietuvai.

Ši rezoliucija nutarta pasiųsti visiems Amerikos Lietuvių laikraščiams.

F. Motuzas, Vakaro Pirm.
O. Kratavičienė, Vak. Rašt.

LINKSMŲ KALĖDŲ

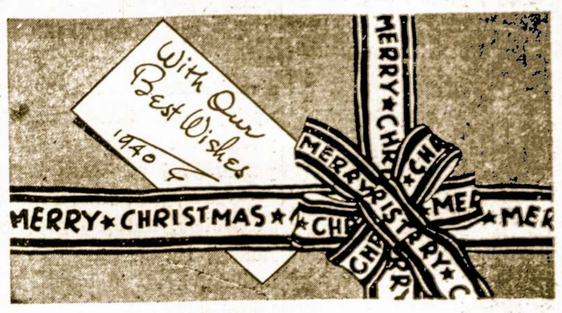

LINKIU LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS, DRAUGAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS.

BRIDGEPORT CLOTHING CO.
J. PETRAUSKAS, Sav.
3310 So. Halsted St., Chicago

LINKSMŲ KALĖDŲ

LINKIU LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS, DRAUGAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS.

M. BERTASH MEAT MARKET
3239 S. Halsted St. Tel. VICtory 2031-32
CHICAGO, ILLINOIS

LINKSMŲ KALĖDŲ

LINKIU LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS, DRAUGAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS.

MOLELO ELECTRIC COMPANY
P. K. MALELO, Sav.
3336 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Tel. YARds 6067

LINKSMŲ KALĖDŲ
Sveikiname Savo Visus Pacientus, Draugus ir Visus Lietuvius Žiemos Švenčių — Kalėdų Proga ir Linkime Linksmų ir Laimingų Naujų Metų
DR. M. ZILVITIS
3241 So. Halsted St. Chicago, Illinois

LINKSMŲ KALĖDŲ
LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams
J. P. TAVERN
J. POCIUS, Sav.
3313 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ

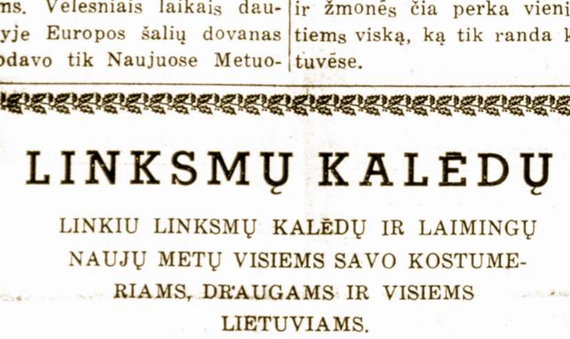

Velinam Savo Kostumeriams ir Draugams
Aleksa Bakery
3339 So. Morgan St. Chicago, Ill.
Telephone YARds 7258
Geriausios Lietuviškos Plikytos ir Rupios
DUONOS KEPYKLA

LINKSMŲ KALĖDŲ
LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams
JOHN PARKER
Saldainių Pardavėjas
4513 So. Wood St.
Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ
Sveikinu Visus Savo Kostumerius, Draugus ir Visus Lietuvius su Šventomis KALĖDOMIS.
ANT. ČIURAS
3253 So. Halsted St.

Linksmu Kalêdu
IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
ŠIRDINGAI SVEIKINAME KALĖDŲ ŠVENTĖSE VISUS MUSŲ ESAMUS IR BUSIMUS DEPOZITORIUS IR DRAUGUS
MUSŲ TROŠKIMAS YRA — PATARNAUTI VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS JŲ BIZNIO REIKALUOSE.
John Brenza
PREZIDENTAS
Metropolitan State Bank
Cermak Road and Leavitt Street
CHICAGO, ILLINOIS

Žiemos Pasaka

Kodėl Spygliuoti Medžiai Visada Žaliuoja.

1. Artinosi žiema. Paukšteliai skrido į pietus, kur visada šilta ir paukšteliams netruksta maisto. Bet vienam paukšteliui palužo sparnelis, ir jis negalėjo skristi kartu su savo draugais. Jis pasiliko ir ryžosi žiemavoti musų krašte.

Miškas atrodė gražiai, maloniai, todėl paukštelis pasuko į jį prašyti medžių pagelbos. Pirmiausia jis priėjo prie beržo.

— Berže, berželi, berželi svyruonėli! Tavo lapai tokie dailųs, o šakelės taip gražiai nusvirę; matai mano sparnelis palaužtas, ir mano draugai jau mane paliko. Ar leisi man prisiglausti savo dailiose šakelėse ir gyventi, kol ateis šiltas pavasarėlis, ir grįš mano draugai?

— O ne, — atsakė beržas. — Mes čia miške turime savo vietinių paukščių, kuriais turime rupintis. Negaliu tau nieko padėti.

Nuėjo paukštelis pas ąžuolą ir prašo:

— Mielas ąžuolėli, tu esi toks didelis, augalotas, taip plačiai išsišakojęs, ar neleistum man apsigyventi pas tave per žiemą, kol sugrįš mano draugai?

— Per visą žiemą! Ligi pavasario! O tai labai ilgai. Paukščiai visada mėgsta ką nors lesti; ką aš žinau, gal ir tu sulesi mano giles? Ne, negaliu tavęs priimti.

Paukštelis pagalvojo, gal gluosnis (žilvitis) bus geresnis, ir nuėjo pas gluosnį.

— Mano brangusai gluosneli, matai, turiu palaužtą sparnelį ir negaliu skristi į šiltuosius kraštus. Ar negalėčiau apsigyventi tavo šakose ligi pavasario? Gluosnis išdidžiai pažiurėjo į paukštelį ir tarė:

— Mes, gluosniai, nekalbam su tokiais, kurių nepažįstame. Rodosi, čia miške yra tokių medžių, kurie maloniai priima svetimšalius, pasaulio perėjunus. Bet nuo manęs eik sau tolyn.

— Iš tikrųjų, nežinau, kas ir bedaryti! — dejavo vargšas paukštelis.

2. Paukštelis buvo dar silpnas, kad galėtų kur nors skristi. Bet nebuvo ko daryti, ir jis mėgino judinti sparnelius, stengėsi pakilti į viršų. Tik štai išgirdo švelnų, maloniai prakalbantį balsą.

— Į kur nori skristi, paukšteli?

— Aš nė pats nežinau.

— Na tai eikš pas mane, — pakvietė jį maža eglaitė, kuri ir buvo maloniai jį prakalbinusi.

— Ar iš tikrųjų leisi man pas save apsigyventi? — paklausė nustebęs paukštelis.

— Žinoma, jei tik nori. Pasirink sau patogiausią ir šilčiausią mano šakelę, ir gali gyventi ten per visą žiemą. Kad esi vienas, be draugų, tai mes, medžiai, turime tau padėti. Žiurėk, va čia yra šakelė, labiausiai apsaugota nuo vėjo; čia bus tau šilčiau ir net gana minkšta.

— O mano šakos, nors ir yra storesnės ir nelabai tankios, vis delto saugos tave, paukšteli, nuo šiaurės vėjo, kuris buva labai šaltas, — atsiliepė arti auganti pušis.

— Ir aš galiu tau šiek tiek padėti, — atsiliepė mažutis kadugio (ėgliaus) medelis iš kito eglės šono. — Galėsi sau misti žiemą mano uogomis. Paukščiai mėgsta mano uogas, nes jos yra skanios.

Ir musų nelaimingasis paukštelis prisiglaudė gerosios eglės šakose. Pušis gynė jį nuo piktų vėjų, o kadagys maitino jį savo uogomis.

Įvairus lapuotieji medžiai žiurėjo į tai iš tolo ir išdidžiai tarp savęs kalbėjosi.

— Aš nenorėčiau pas save laikyti svetimųjų paukščių,— įrodinėjo beržas.

— O aš nenorėčiau, kad kas nors mistų mano gilėmis, — tarė išdidus ąžuolas.

— O aš visai nenorių turėti reikalų su svetimšaliais,—tvirtino gluosnis.

Vieną rytą visi šitie gudruoliai medžiai stovėjo nuliudę, puspliki, nes putė šaltas šiaurės vėjas ir krėtė žemėn jų lapus.

— Ar nuo visų medžių galima kratyti lapai? — paklausė vėjas šaltį.

— Ne, — atsakė šaltis, — Tų medžių, kurie padėjo gelbėtis nelaimingam paukšteliui, negalima liesti.

Vėjas paklausė šalčio ir nelietė medžių, kurie gelbėjo nelaimingą paukštelį. Todėl eglė, pušis ir kadagys nemeta žiemą savo spyglių.

SANTA CLAUS TAI AMERIKOS PRODUKTAS

Europa supažindino Ameriką su Kalėdų šventėmis. Pirmieji ateiviai į šį kontinentą nieko nežinojo apie Santa Claus, kuris šiandie pasidarė taip populiarus. Kokiu budu jis atsirado? Dalykas štai koks. Seniau Kalėdų patronu ir globėju buvo Šventas Nikolojus; gana rustus, išdžiuvęs, kaip ir dauguma vienuolių.

Amerikos žmonėms toks tipas nelabai patiko. Jie pageidavo linksmesnio ir pamažu ji padarė smagiu dieduku. Dabar jis visiems atneša ne rustybes, bet džiaugsmą.

Rimčiausiai Pasielgia.

Šiaurinėj Norvegijos ir Suomijos daly, taip vadinamoj Laplandijoj, Kalėdų Šventės yra pradžia naujų mokslo metų, kurie tęsiasi iki Velykų. Vaikus suveža iš įvairių vietų ir jų nepaleidžia namo per trejetą mėnesių. Šioj šaly yra daug sniego ir susisiekimas labai sunkus.

Žvakutės Ant Eglaitės

Apsagstymas eglaitės žvakutėmis praktikuojamas nuo pirmųjų krikščionybės amžių. Tai savotiška religinė apeiga, kurios pradžia irgi siekia pagonybės laikus. Senovės norvegai, kaip ir lietuviai minėdami saulės atsigrįžimą ir papuošdavo egles žvaigždėmis ar žiburiais.

Mano Pasveikinimas

Sveikinu visus savo tautiečius, Amerikos lietuvius, ir visiems linkiu šitą tradicinę šventę praleisti pavyzdingoje ramybėje. Labai gaila, kad savo senuoju įpratimu, šioš šventės linksmybėmis ir džiaugsmais, šiais metais mes negalime pasidalinti su savo tautiečiais Tėvynėje Lietuvoje, kur net pati šita šventė yra rytų despoto griežtai uždrausta! Gaila ir graudu, kad musų Tėvynė Lietuva, apiplėšta iš savo laisvės ir nepriklausomybės, šias Kalėdas praleis svetimos vergijos pančiuose! Gaila ir liudna, kad musų Tėvynės Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės gynėjų buriai pabėgę nuo jiems grumojusio pavojaus, šias Kalėdas praleis svetimose šalyse, daugiausia be reikalingos užvėjos ir net kasnio duonos!

Todėl mes, Amerikos lietuviai, šias Kalėdas ramiai švęsdami, prisiminkime Lietuvos pabėgėlius, savo brolius ir seseris, kurie vargsta didelį vargą ne dėl savo kaltės, ir ištieskime jiems pagelbos ranką. Švęsdami Kalėdas, kas kiek išgalėdami, sudėkime pinigiškų aukų, ir skirkime jas nelaimingiems, vargą kenčiantiems Lietuvos pabėgėliams.

Sveiki broliai lietuviai amerikiečiai! Sveikinu jus Kalėdų šventės proga, ir visų prašau: Atmykite ir sušelpkit nelaiminguosius Lietuvos pabėgėlius!

J. J. Bačiunas,
Tabor Farm, Sodus Mich.

Pagoniškų Papročių Liekanos

Niekad tur but nėra užsilikę tiek daug senovės pagoniškų papročių, kaip Kalėdų šventėse. Dainos, pasilinksminimai, valgiai, burtai ir kitokie dalykai yra pagonų kilmės ir jie nieko bendro neturi su Kristaus užgimimu, Žaliumynų vainikas, kuris vartojamas kaipo švenčių simbolis Amerikoje yra paimta iš senovės apeigų.

Lietuvoj iki pastarųjų metų girdėdavom daug dainų, paimtų iš gamtos kulto, ypatingai apie saulutę, kuri vaizduojama kaipo gyvas daiktas ir labai malonus svečias.

Lietuvoj

Obelių vaisčiuje dėl dažno lietaus susitrukdė aukų valymas. Todėl valstiečiai renka bulves ir rauna burokus naktį mėnasienoje.

— Bartininkuose komunistinis jaunimas ir profesinės sąjungos įsikurė parapijos salėje.

LINKSMŲ KALĖDŲ
IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

Mutual Federal
SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
of Chicago
2202 West Cermak Road Chicago, Ill.
CHICAGO, ILLINOIS
Sekretorius BEN. J. KAZANAUSKAS

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
SVEIKINAME SAVO DRAUGUS BEI KOSTUMERIUS ŽIEMOS ŠVENTĖSE — KALĖDOSE
LOVICK'S
KVIETKININKAS
3316 So. Halsted St. Chicago, Illinois

LINKSMŲ KALĖDŲ
Sveikiname Visus Savo Kostumerius, Draugus ir Visus Leituvius Žiemos Švenčių — KALĖDŲ Proga ir Linkime Linksmų ir Laimingų Naujų Metų.
CHARLES TAVERN
C. Kasiliauskas, Sav.
3364 S. Halsted St.

Širdingai Linkiu Visiems Lietuviams
LINKSMŲ KALĖDŲ
Ir Laimingų
NAUJŲ METŲ

HUGH B. CONNELLY
Democratic
Ward Committeeman 11 Ward

LINKSMŲ KALĖDŲ
LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams,
J. RAČIUNAS, Sav.
Auditorium Tavern
3135-37 So. Halsted Street

LINKSMŲ KALĖDŲ
LINKIU LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS, DRAUGAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS.
GREEN VALLEY PRODUCTS
WM. J. KAREIVA, Sav.
4644 S. Paulina St., Chicago — Phone YARds 5350

LINKSMŲ KALĖDŲ
Linkiu Linksmų Žiemos Švenčių — Kalėdų Visiems Savo Draugams, Kostumeriams ir Pažįstamiems.
Antanas J. Zalatorius
827 West 33rd St.
Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ
Sveikinm Visus Chicagos Lietuvius Kalėdų Šventėse ir Linkim, Kad Jos Butų Kuolinksmiausios.

D. PIVARUNAS

Piwaronas Baking Co.
4622 SO. MARSHFIELD AVE.
CHICAGO, ILLINOIS
KEPĖJAI LAIMĖTOJŲ DUONOS –
"The Winner"
Pripažinta Chicagos Kepėjų Kaipo Geriausia
BALTA DUONA
Taip Pat Kepam Ruginę – Lietuvišką Duoną

Kalėdos Tautosakoje

— Dr. J. Balys.

Pasižvalgius musų su Kalėdų šventėm susijusioje tautosakoje, pirmiausia nukrypsta dėmesys į dzukų advento dainas bei žaidimus, kuriems panašių kitose lietuvių gyvenamose strityse neužtinkame. Nors adventas yra laikomas rimtu laiku, kai visokioms linksybėms nėra vietos, tačiau dzukai turi tam tikrą dainų ir žaidimų rušį, specialiai šiam laikui skiriamą, todėl nelaikoma nuodėme ir advento metu tokias dainas dainuoti ar žaisti. Tos dainos turi rimtą pobudį, jų melodijos rodo savotišką iškilmingumą, nors atrodo, kad neturi nieko bendra su bažnytinėmis giesmėmis. Jų turinys irgi nedaug tesiderina su krikščioniškomis tradicijomis, tai bus greičiausiai savotiškas senųjų laikų apeigų bei sąvokų ir naujųjų įtakų mišinys. Dažniausiai jas dainuoja šventadieniais, arba ir šiaip ilgais žiemos vakarais beverpiant. Jose minimos Kalėdos, tačiau jų supratimas yra savotiškas: tai tarsi kažkokia viešnia, kuri ruošiasi iškilmingai atvažiuoti ir jos belaukiantiems žmonėms įvairių nepaprastų dovanų parvežti. Keletas pavyzdžių:

1) Oi atvažiuoja
Šventos Kalėdos
Oi kalėda, da kalėdiene.
Per aukštus kalnus,
Per žemas klonis,
Oi kalėda, da kalėdienė.
Geležių ratais,
Diržų botagais,
Oi kalėda, da kalėdienė.

Susitikusios bernyčių pulką, Kalėdos siulo jiems "juodos černėlos", o mergelių pulkui siulo "baltos bielynos", tačiau berneliai atsako, kad jie esą juodi ir be černylos, o mergelės esančios baltos ir be bielynos.

2) Atvažiuoja Kalėdos, do kalėdpien,
Kalėdos, do kalėdzien.
Geležies ratai, šilkų botagai,
Kalėdos, do kalėdzien.
Per aukštus kalnus, per žemus klonis,
Kalėdos, do kalėdzien.
—Vai ar nematėt pulko merlių,
Kalėdos, do kalėdzien.
—Mes kad ir matėm, tai nesakysim,
Kalėdos, do kalėdzien.
Vilniaus miestely mergelių suolas,
Kalėdos, do kalėdzien.
Už mergų suolo tai trys šimteliai,

Šią dainą dainuoja ratu susėdusios merginos; prie jų ateina du vyru ir dainuodami klausia: "Vai ar nematėt..."; merginoms pabaigus dainuoti, griebia kurią ir ištempia iš ratuko.

3) Oi atvažiuoja Šventos Kalėdos,
Vai kalėda, šventos Kalėdos.
Atlegia elnias devyniaragis,
Vai kalėda, devyniaragis.
Devyniaragis, dešimtašakis,
Vai kalėda, dešitašakis.
Ant tų šakelių nauja bažnyčia,
Vai kalėda, nauja bažnyčia.
Toje bažnyčioj kalveliai kala,
Vai kalėda, kalveliai kala.
Kelveliai kala, zlatnykai lieja,
Vai kalėda, zlatnykai litja.
Vai kalėda, zlatnykai lieja.
—Vai jus kalveliai, mano broleliai,
Vai kalėda, mano broleliai.
Tai jus nukalkit sidabro žiedą,
Vai kalėda, sidabro žiedą.
Tai jus nuliekit aukselio kupką,
Vai kalėda, aukselio kupką.
Perlo vainikas ant paulionės,
Vai kalėda, ant paulionės.
Sidabro žiedas ant vinčavonės,
Vai kalėda, ant vinčavonės.
Auksalio kupa vyneliui gerti,
Vai kalėda, vyneliui gerti.
(Mtrkinės, LTA 879-73)

Čia matome nuostabių įsivaizdavimų mišinį, kuris galėjo atsirasti tik dviejų pasaulėžiurų, senosios stabmeldiškos ir naujosios krikščioniškos, rungtyniavimo ir prisiderinimo naujoms sąlygoms metu. Beje, čia atrodo bus praleista dar vienas posmas: "Tai jus nukalkit perlų vainiką..." mergos, jievarėlio tiltą"

Advento žaidime "Grįskime mergos jievarėlio tiltą", moterys sako norinčios eiti grįsti tiltą per Nemuną — mat, Kalėdos ateinančios iš anapus Nemuno. Tą tiltą jos žada grįsti iš berželio lapų ir jievarėlio šakų, per kurį teks perleisti "jievarėlio žmonės".

Advento žaidimuose randame aiškius liaudies vaidybos pradus. Štai kad ir toks įdomus advento žaidimas: mergaitės sėdi suole ir dainuoja, bernas guli lovoje, tačiau jis viską taip daro, kaip mergaitės dainuoja:

Oi jau manas mielas
Anksti rytą kelias.
Ne dėl žalio vyno,
Dėl žalio žolyno.
Oi jau manas mielas
Baltai burną prausias...
Oi jau manas mielas
Marškinėliais velkas...
Oi jau manas mielas
Kepurėlę dedas...
Oi jau manas mielas
Į mergelę joja,
Nt dėl žalio vyno
Dėl žalio žolyno.

Dainuojant paskutinį posmą, bernelis raitas ant lazdos puola į mergaičių burį ir stveria kurią iš jų

Advento žaidimai turi ir įdomių dialogų:

Ratelis: Koturis kalnais jojo,
Koturis kalėda.
Koturis Onelės ieškoj.
Koturis kalėda.
Koturis: Oi kur, miela, žirgelį dėjai,
Oi kur, miela kalėda?
Mergelė: Aš pragėriau, prauliojau,
Naujoj karčiamoj su kazokais.
Koturis: Buvo jaunai nepragerti,
Buvo jaunai manęs laukti.
Mergelės: Laukiau, laukiau — nesulaukiau,
Užsimaniau žalio vyno.

Užtikdami tautosakoje tokio pobudžio žaidimus, galime jau drąsiai kalbėti ir apie musų liaudies dramą.

Iš kalėdinių papročių ypač verti dėmesio du: vadinamos "gyvulių kučios" (nuneša tvar tan gyvuliams kai kurių kučių valgių, pavz., virtų kviečių) ir laikymas pernakt ant kučių stalo įvairių valgių, kad naktį atėjusios mirusių artimųjų dvasios galėtų pasisotinti: — mat, tikima, kad kai gimsta Kristus, tai visi numirėliai pri sikelia ir ateina aplankyti savo namų. Jau kučių vakarienės metu neseniai mirusiam šeimos nariui, toje vietoje, kur jis sėdėdavo, pastatydavo stiklinę alaus. Vėlyvesnės kilmės bus manymas kad Kristus su angelais naktį ateina kučių valgių paragauti. Protestantiš kuose germanų kraštuose labai išplitęs yra paprotys kepti tam tikros formos Kalėdų pyragą, kuris esti net 150 cm. ilgio ir sveria iki 18 kg. Jis esti arba siauras ir pailgas, arba išrangytas įvairiomis figuromis, žmonių ir gyvulių pavidalais. Šio pyrago turi ragauti kiekvienas šeimos narys ir kie kvienas Kalėdų svečias, nors tai butų ir elgeta. Taip pat jo duodavo ir gyvuliams, pavz., karvėms, kad geria augtų ir sveikos butų. Pas mus Kalėdų pyrago vietoje randame bažnytinį pakaitalą — plotką, tačiau įdomu butų patyrinėti, ar seniau ir lietuviai jo nežinojo.

Kalėdų šventes mėgstame gretinti su senoviškomis stabmeldiškomis saulės grįžimo apeigomis. Ir iš tikrųjų jokiu kitu metu nėra tiek daug daroma įvairių apeigų, burtų ir spėjimų, kaip Kalėdų — Naujų Metų ir Joninių švenčių metu. O tatai kaip tik sutampa su saulės artėjimo ir atsitolinimo pradžia. Mitologinių aiškinimų mėgėjas ir anas dzukų Kalėdų dainas galėtų laikyti saulsė grįžimo apeigų atgarsiais, ypač kad ten minimi "geležiniai ratai", kurias neva Kalėdos atvažiuoja — juk daugelio tautų tikima, kad saulė mėgsta ratais važinėti, kaskum "šilkų botagai" galima palaikyti saulės spinduliais, toliau "perlo vainikais" ir "aukso kupka" irgi nesunku butų paversti simboliais, ar jos atributais. Tačiau čia labai lengva nuklysti į nepažabotos fantazijos sritį, tad nuo tokių pagundų bus susilaikyti.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
Linkime Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems Musų Draugams, Kostumeriams ir Pažįstamiems.
AUDITORIUM RESTAURANT
P. BALČIUNAS ir M. KOVARSKI, Sav.
Lietuviški ir Amerikoniški Valgiai su Geriausiu Skoniu
3131 So. Halsted Street Chicago, Ill.

A. R. Junievicz & Son
3317 So. Halsted St., Chicago, Ill. Phone Yards6266

LINKSMŲ KALĖDŲ
Linkiu Visiems Savo Kostueriams ir Draugams Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujų Metų
Walter Neffas
Savininkas
WEST SIDE VIEŠBUTIS
KAMBARIAI RENDON—DIENAI AR SAVAITEI
Salė Rendon dėl Visų Parengimų: Veselėms, Šokiams, Baliams. Virtuvė ir Sidabriniai Indai Dykai.
2435 So. Leavitt St. Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ
Linkime Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems Musų Draugams, Kostumeriams ir Pažįstamiems.
J. W. ZACHAREWICH
903 West 33rd St. Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
IR Laimingų Naujų Metų Linki Visiems Kostumeriams ir Draugams

BEN. J. KAZANAUSKAS, Sekretorius
MUTUAL FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of CHICAGO
2202 West Cermak Road Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ
KALĖDOS YRA TAIKOS, BROLYBĖS IR DRAUGIŠKUMO ŠVENTĖ. AMERIKOS LIETUVIAMS TEBUNA JOS TAUTINĖS VIENYBĖS SIMBOLIU.
Dr. K. Drangelis
CHICAGO ILL.

LINKSMŲ KALĖDŲ
Sveikiname Savo Draugus Bei Kostumerius Žiemos Šventėse — Kalėdose.
PEOPLES PRINTING CO.
J. K. VALINSKAS ir SUNUS, Sav.
3423 So. Morgan St., Chicago.
Telefonas YARds 7474

LINKSMŲ KALĖDŲ
LINKIU LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS, DRAUGAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS.

FRANK BASTIS, Sav.
ROSS HOTEL
711 West 43rd Street, Chicago, Ill.
KAMBARIUS IŠNUOMUOJAME DIENAI ARBA SAVAITEI PRIEINAMOM SĄLYGOM.
7-11 NATURAL TAVERN
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS VISOKIŲ GĖRIMŲ — VIETINIŲ ir IMPORTUOTŲ.
TIKRA LIETUVIŠKA UŽEIGA
711 W. 43rd St., Chicago, Ill.
CHICAGO, ILLINOIS

Kalėdų Eglaitė ir Saulės Grįžimas

— Prof. Dr. P. Jakubėnas.

Pirmas aiškus Kalėdų švenčių (Natalis Christi) šventimo paminėjimas Romos bažnyčioje randamas pas bažnyčios tėvą Ambrosijų apie 360 metus. Bet tikrai tos šventės buvo anksčiau švenčiamos. Iš Romos chronografo iš 354 metų aiškėja, kad jau 336 metais Romoje šventė Kalėdas. Kai gruodžio 25 dieną buvo nustatyta kaip Kristaus užgimimo diena, Kalėdos sutapo su visa pagoniškųjų švenčių eile. Nuo gruodžio 17—24 d. butent buvo švenčiamos saturnalijos au kso gadynei prisiminti; tai buvo džiaugsmo šventės; tautiškos polisio, laisvės ir lygybės; kiekvienas stengėsi kitam padaryti džiaugsmą, ką nors dovanodamas. Gruodžio 25 dieną buvo švenčiamos brumalijos — saulės grįžimo (solstitium hibernum arba brumale) šventės; tai buvo kartu nenugalimos Saulės gimimo diena (dies natalis invicti Solie), o sausio 1 dieną nauji metai. Šios didžiosios pagonų šventės buvo išstumtos iš pagonų gyvenimo, įspaudžiant josna nau ją krikščionišką turinį; taip tapo nenugalimos Saulės gimimo diena Jėzaus Kristaus gimimo diena, užgimimas amžinos šviesos, kuri atėjo į šį pasaulį, idant peršviestų žmoniją kaip teisumo saulė, kuri praneša naujos aukso gadynės pradžią. Nepaprastai greitas Kalėdų šventimo paprotys pra siplatino tiek rytų tiek vakarų bažnyčiose. Sukrikščionijant Europą ir kitas pasaulio dalis tas paprotys atėjo pas visas tautas.

Kaip jau minėta, nuo gruodžio 17—24 pagonai švęsdami didžiąsias šventes. Gruodžio 24 d. budavo "Sigilarijų" iškyla; tą dieną vaikai budavo gausiai apdovanojami lėlėmis, paveikslais iš molio ir vaško. Šventes užbaigdavo pagonai romėnai naujais metais su "tobula fortunae" — tai buvo stalas apdėtas įvairiausiais skanėsiais, kurie ženklino nau jųjų metų apstingumą ir turtingumą; be to, tomis šventėmis puošdavo namus laurų ir alyvų medžių šakomis; iš tų medžių lapų ir žiedų pumpurų moterys spėdavo naujųjų metų laimę arba nelaimę. Krikščionys, perimdami iš pagonų sigilarijų (gruodžio 24 d.) ir naujųjų metų papročius sudėjo juos atkeldami naujųjų metų medžių šakų paprotį į gruodžio 24 d. ir medžių šakas pakeisdami eglute kaip šaltame klimate pre ištisus metus žaliuojančių medelių.

Tvirtinti, kad Kalėdų eglutė yra lietuviams svetimas paprotys reiškia tai pat kaip tvir tinti, kad ir krikščionybė yra svetima lietuviams.

Ir Kristaus švenčių pavadinimas "Kalėdos" paimtas iš pagoniško papročio. Mat anais laikais pagonai "iššaukdavo" didžiąsias Saulės grįžimo šven tes. Šaukti lotynų kalboje reiškia "calare" (graikiškai kalein). Dalyvis butų "calandus, a, um" — kurs turi buti šaukiamas šauktinas. "Kalėdos" sudarkytas žodis nuo "calendus".

Kauno Miesto Vaizas Ir Vytauto Pastatytoji Bažnyčio. Lietuvos Krašte Kalėdos Yra Uždraustos Švęsti.

Gyvenimas Eina Savo Keliu

AR KRISTUS MUS IŠPIRKO? MAŽAI KAS PASIKEITĖ ŽMONIŲ PROGRESAS.

Krikščioniškas pasaulis sykį į metus švenčia savo Išganytojo užgimimą. Kaip gi nesidžiaugti, kaipgi nesilinksminti tokiu įvykiu. Kristaus atėjimas išganė visą žmoniją; paliuosavo ją nuo sunkiųjų nuodemių, kurios užkrito Adomo ir Jievos laikais. Žmonėms nereikėjo nei pakutavoti, nei pasitobulinti, nei pakilti kulturoj. Viešpats atsiuntė savo vienatinį Sunų išpirkti mus visus ir pasodinti po Dievo Tėvo dešine danguje.

Tokią žinią paskelbė ne vien aniolai, bet ir pats Dievo Žodis. Jei tas viskas butų tiesa, tai mirtingi žmonės turėtų pamato džiaugtis ir nuoširdžiai liaupsinti savo Sutvėrėją. Išganymas jiems atėjo už dyka — stebuklingu keliu. Nieko kito nebuvo reikalinga, tik tikėjimo į Kristų.

Pirmieji krikščionys giliai įtikėjo ir laukė to laimingo, aukso amžiaus, kuris jiems bu vo pažadėtas. Jie laukė, bet nesulaukė. Praėjo šimtmetis, kitas, o pasaulis mažai keitėsi. Žmogus pasiliko maždaug tokiu pat, kuom jis buvo pirmiau.

Jei ankstyvesni Evangelijos skelbėjai pažvelgtų į musų šiandieninį gyvenimą, tai savo širdyje jie pajustų kartų apsivylimą. Per devynioliką šimtmečių Kristaus žodžiai skambėjo pasauly, kaip aidas miške. Gyvenimas ir musų civilizacija ėjo savais keliais, visai į priešingą pusę, negu Kristus mokino.

Del ko gi pasireiškė tokie prieštaravimai? Kas gi yra didžiausias kaltininkas? Vieni sako, jog žmonės permažai tiki ir neklauso savo Viešpaties balso; kiti tvirtina, jog piktos dvasios stumia visus į kreivą kelią; treti skelbia, jog kaip tik visi įtikės į Kristų, tai musų žemėje dings visos blogybės.

Mes čia susiduriam su labai rimtu klausimu: Del ko yra toks prieštaravimas tarp žmonių tikėjimo ir jų elgėsio? Kas gi čia, pagaliau, yra kaltas? Panagrinėkim dabar šį dalyką. Žmonės iš prigimties yra tinginiai; jie viską nori atsiekti be didelio ir sunkesnio darbo. Vietoj, kad patiems save tobulinti ir siekti geresnio gyvenimo, jie uždėjo tą pareigą Kristui. Jis ir Jis tik vienas turėjo atlikti tą stebuklingą perversmą ir nuodemingą pasaulį paversti išganytu.

Patsai Kristus nesakė, kad Jis tą atliks. Jis tik nurodė kaip siekti tobulumo ir kaip žmonės privalo tarpusavy sugyventi. Vienok Jo pasekėjai gi suprato, kad tik Kristus juos išganys ir suteiks laimingą gyvenimą. Per šimtmečius milionai žmonių žiurėjo į dangų, maldaudami išganymo, bet iki šios dienos nesusilaukė atsako.

Gali užgimti dar daugiau pranašų, tačiau ir jie stebuklų neatliks. Patys žmonės turi au klėtis, tobulintis ir tik savo jėgomis stumtis į prišakį. Vieną syk laimėsim, kitą syk pralaimėsim, bet siekimas į geresnį gyvenimą neprivalo sustoti.

— Teofilas.

Holandijoj tikima jog Kalėdų dienoj pasėta net į sniegą grudų sėkla užaugs

LINKSMŲ KALĖDŲ

Sveikinu Kalėdų Šventėse Visus Savo Kostumerius ir Chicagos Lietuvius

J. Gregg Pharmacy

69th St. ir S. Western Ave. Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ

LINKIU LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS, DRAUGAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS.

MRS. P. KAIRIS

3258 So. Union Ave. Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Lai Šios Kalėdų Šventės Buna Kuolinksmiausios Visiems Amerikos Lietuviams

Savo kostumeriams, draugams ir visai Sandariečių šeimynai siunčiame širdingus Linkėjimus.

M. Narvid Bakery

2424 West 69th St. Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ

Žiemos Šventėse – Kalėdose Mes Sveikinam Visus Sandariečius, Linkėdami Jiems Džiaugsmo, o Lietuvai – Laisvės Sugrįžimo.

Bendromis Pastangomis Mes Dirbsime, Kad Paliuosuoti Savo Tėvų Kraštą iš Tamsios Ir Sunkios Maskolių Vergijos.

ALT. SANDAROS PIRMO APSK., Mass. Valstijoj VALDYBA:

P. YANKUS, Pirmininkas
K. YURGELIUNAS, Vice-Pirm.
J. ARLAUSKAS, Sekretorius
J. M. TUMAVIČENĖ, Iždininkė
IZ. VASILIAUSKIENĖ, ir
A. ŠABLINSKAS, Iždo Globėjai
IR VISI I-MO APSK. NARIAI.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

LINKIU LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS, DRAUGAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS.

JOHN PAKEL & CO.

GENERAL BUILDING CONTRACTORS

6816 S. Western Ave. Tel. Grovehill 0306

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

LINKIU LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS, DRAUGAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS.

DAVIS SQUARE TAVERN
I R
PAULINA RUSSIAN-TURKISH BATHS

ANTANAS F. CZESNA, Sav.

Corner So. Paulina and West 45th Street

Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų NAUJŲ METŲ

Cherry Meat Packers, Inc.

N. POCZULP
President

4538 So. Marshfield Ave. Yards 6040

LINKSMŲ KALĖDŲ

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Linkime Visiems Lietuviams

Turner Brothers

"THE QUALITY STORE FOR MEN"

Žinoma Lietuviams Vyrų Rubų Krautuvė

KAMPAS HALSTED IR ROOSEVELT RD.